Nyhedsbrev fra Dansk Palæstinensisk Venskabsforening
November 2026

Kære medlemmer

Siden sidst har situationen for palæstinenserne på den hårdtprøvede besatte Vestbred udviklet sig drastisk – ikke mindst i byen Al-Khalil/Hebron.

Fire dage før det israelske valg blev to israelske soldater og de to palæstinensiske gerningsmænd skudt og dræbt ved et check-point i Al-Khalil/Hebron, hvorefter Netanyahu lukkede hele den besatte Vestbred totalt ned.

Siden da har ingen palæstinensere kunne forlade Vestbredden – heller ikke de mange, der har arbejde i de israelske områder. Samtidig er det nærmest umuligt at rejse mellem de forskellige palæstinensiske byer, da der også er lukket ned for al trafik mellem disse, og det derfor kun kan foregå til fods. Al-Khalil/Hebron er særligt hårdt ramt. Byens butikker er lukket, ingen varer kan komme til og fra byen, og Israel har iværksat en omfattende fordrivelse, der indtil videre omfatter intet mindre end 5.000 palæstinensere fra 780 familier. Samtidig rives boliger og forretninger ned, og Israel lægger på ingen måde skjul på, at der er tale om en omfattende kollektiv afstraffelse for de to dræbte soldater, ikke blot af indbyggerne i Al-Khalil/Hebron men ag alle palæstinensere på den besatte Vestbred. Tværtimod har de stolt annonceret dette.

Og der hersker ingen tvivl om, at kollektiv afstraffelse er en krigsforbrydelse. De rabiate bosættere har nu endnu bedre betingelser for deres daglige angreb på palæstinenserne og på internationale aktivister og journalister. Angreb der allerede inden nedlukningen eskalerede voldsomt.

Ugen før nedlukningen af Vestbredden var verden vidne til, hvordan aggressive bosættere angreb CNN's fotojournalist Heidi Levine, som blev slået ned, gennembanket og fik al sit udstyr stjålet. To dage senere gik det ud over en delegation af europæiske diplomater, der befandt sig i området ved Nablus, hvor de skulle deltage i den årlige olivenhøst. Og den 21. oktober blev den amerikanske kandidat til kongressen, Brad Lander, anholdt og tilbageholdt af israelsk militær, mens han også deltog i høst af oliven. Torsdag blev de tre udenlandske journalister Andrey X, Adele Shoko og Jasper Nathaniel brutalt overfaldet af bosættere tæt på Al-Khalil/Hebron og efterfølgende tilbageholdt af israelsk militær og nægtet lægehjælp. Andrey X mistede kort bevidstheden og pådrog sig en hjernerystelse ved overfaldet.

Endnu engang ser verden på. Nok har FN og diverse politikere fra EU været ude og fordømme Israels handlinger og bosætternes adfærd, men det bliver fortsat ved det. Ingen sanktioner. Ingen interventioner. Ingen reelle forsøg på at sætte en endegyldig stopper for Israels folkemord i Gaza, forbrydelser på den besatte Vestbred eller den voldsomme ekspansion og fremfærd af bosætterbevægelsen.

Det israelske valg har fyldt nyhederne de seneste dage. Den helt store og bemærkelsesværdige nyhed er de 19 pladser det lykkedes den palæstinensiske befolkning i Israel at sikre i Knesset, hvilket aldrig er set før og skyldes en intensiv kampagne for netop at få de stemmeberettigede palæstinensiske borgere i Israel til stemmeurnerne.

De tre arabiske partier er pludselig blevet tungen på vægtskålen, eftersom Netanyahu og hans fløj ikke fik det absolutte flertal, hvilket kræver 61 pladser, men måtte nøjes med 53. Gadi Eisenkots fløj opnåede 48 pladser og vil således kunne sikre et absolut flertal, såfremt der indgås et samarbejde med de arabiske partier. Men der er flere væsentlige forbehold at tage: Eisenkots fløj vægrer sig i høj grad ved at samarbejde med de arabiske partier. Samtidig er oppositionen allerede splittet, efter at Avigdor Liberman, lederen af partiet Yisrael Beituna, er brudt ud af alliancen. Han opfordrer nu Eisenkot til at arbejde for at danne en regering med Netanyahu.

Det er desuden værd at bemærke, at selv hvis Netanyahu ikke skulle fortsætte som premierminister, så ændrer et eventuelt skifte ikke noget signifikant for den palæstinensiske befolkning, hverken i Gaza eller på den besatte Vestbred. Begge israelske fløje er nemlig funderet på zionisme, og det er primært Netanyahus krigsførelse i Iran, der adskiller de to fløje.

Der hersker heller ingen tvivl om, at Netanyahu er ualmindelig desperat for at beholde magten, da de talrige retssager imod ham vil blive genoptaget, når han ikke længere er premierminister – og disse vil efter al sandsynlighed koste ham alt.

De kommende måneder er derfor nervepirrende set i et langt større perspektiv end blot Israel/Palæstina. Ingen ved, hvad Netanyahu påtænker navnlig i forhold til Iran. Og med en Trump, der også er presset af et midtvejsvalg, hvor det ser ud til, at han mister flertallet i kongressen, kan man kun frygte, hvad de to kan finde på for krampagtigt at holde fast i magten.

Slutteligt skal der endnu engang lyde en stor tak til jer for jeres støtte, der betyder uendeligt meget for vores forening og for den palæstinensiske sag. Med jeres gavmilde støtte giver I os fornyet energi til at fortsætte vores oplysningsarbejde her i nyhedsbrevet, igennem vores talrige foredrag rundt om i landet og diverse events i forbindelse med mærkedage.

Uden jer ville det ikke være muligt.

Dansk Palæstinensisk Venskabsforening er bo- og arveafgiftsfri

Dansk Palæstinensisk Venskabsforening er godkendt af SKAT til at modtage arv, som kan testamenteres til foreningen, uden at der skal betales hverken boafgift eller arveafgift.

Foredragsrække: Hvor meget ved du om Palæstinas historie de seneste snart 100?

I foråret afholdt DPV en række foredrag, hvor vi gjorde forskellige nedslag i Palæstinas historie de sidste 100 år. Det har været en rigtig god oplevelse med gode tilbagemeldinger, både fra deltagere og interesserede, der tilkendegav et ønske om, at vi gentog succesen efter sommeren.

Den opfordring har vi taget til os. Derfor har vi valgt at sammensætte nedenstående program, som vi tog hul på den 26. august, og der løber frem til den 10. december.

Det er samme program som i foråret, men vi har ændret to ting; det første foredrag, der blev afviklet onsdag den 26. august handlede om Gaza frem til oktober 2023. Derudover har vi også tilladt os at bytte om på rækkefølgen i oktober, november og december, således at foredraget i november vil handle om 79-årsdagen for delingsplanen, der blev lavet den 29. november 1947.

Og lige netop den del om delingsplanen holder vi en udstilling og et oplæg om forskellige steder i landet:

- Allerede lørdag den 7. november kommer vi til Hjørring/Vendsyssel
- Dagen efter, søndag den 8. november, er vi at finde i Odder.
- Torsdag den 19. november er vi i Vordingborg/Stege.
- Fredag den 20. november kommer vi til Frederiksværk.

Foredragsrækken afsluttes med en maraton-weekend, hvor vi starter torsdag den 26. november i Aarhus, fredag den 27. november kommer vi til Aalborg, lørdag den 28. november er vi videre til Kolding og søndag den 29. november runder vi af i Odense.

Alle events og foredrag er gratis, og alle velkomne.

Skriv til os på danpal@danpal.dk for mere information om tid og sted de pågældende datoer.

Disse events er blot en ”forsmag” på, hvad vi planlægger til næste års markering af 80-året for delingsplanen. Mere herom i det nye år.

Vi håber, at mange af jer har lyst og tid til at være med til disse foredrag.

Anbefaling: Ny bog om fordrivelsen af palæstinenserne

I begyndelsen af september blev bogen "NAKBA – øjenvidner til katastrofen" lanceret ved en reception i København med deltagelse af Mogens Lykketoft og Dansk Palæstinensisk Venskabsforening.

Bogen er skrevet af den svenske forfatter Bernt Hermele i samarbejde med fotografen Cato Lein. Den blev oversat til dansk af den store århusianske Palæstina-aktivist og koordinator Mette Buhl.

Bogen blev til gennem tre års arbejde, hvor Hermele og Lein interviewede omkring 70 palæstinensiske flygtninge på den besatte Vestbred, i Jordan, Libanon, Sverige og selve Israel.

Deres stemmer repræsenterer rige og fattige, fra velbjergede kvarterer og elendige flygtningelejre. Beretningerne er en påmindelse om den katastrofe, som stadigvæk er i gang, og et vidnesbyrd om koloniseringens pris men også om den fortsatte kamp for retfærdighed, der har fundet sted siden slutningen af 1940'erne, da over 750 000 palæstinensere blev fordrevet fra deres hjem, jord og land.

Du kan læse mere om bogen her.

Kronik i POV International

Vores formand fik følgende kronik bragt i POV International torsdag den 29. oktober i forbindelse med 70-året for krigen mod Egypten i 1956, også kendt som Suezkrigen. Læs den ved at følge linket her eller læs den her nedenfor.

Suezkrisen: Da kolonimagterne forsøgte at knække Egypten

I dag er det 70 år siden, at det såkaldte trio-overgreb mod Egypten begyndte med Israels invasion af Sinai. Storbritannien og Frankrig sluttede sig kort efter til angrebet for at genvinde kontrollen over Suezkanalen og svække Egyptens leder, Gamal Abdel Nasser. Men krigen endte som et politisk og strategisk nederlag for de europæiske kolonimagter og styrkede Nassers position i den arabiske verden.

For at forstå krigen mod Egypten i 1956 er det yderst relevant at beskrive Suezkanalens betydning for landet. Først efter 1956 blev den en velsignelse for egypterne, der i 100 år havde et ambivalent forhold til den og anså kanalen som en forbandelse.

Ikke kun fordi **tusinder af egyptere** døde under de slavelignende forhold under **gravearbejdet** gennem ørkenen. Det vurderes, at en million egyptiske mænd, kvinder og børn blev sat til at arbejde i **anlægsfasen,** og at ca. 120.000 af dem døde af udmattelse, sygdomme og endda sult.

Men også fordi Egyptens daværende enehersker**, Mohamad Said Basha,** der regerede under Det Osmanniske Riges overhøjhed, var alene om beslutningen, da han godkendte den plan, som den franske diplomat og ingeniør Ferdinand de Lesseps præsenterede om at anlægge en "skibskanal" gennem ca. 160 km af den egyptiske ørken, som skulle forbinde Middelhavet med Det Røde Hav.

I Egypten blev planen betragtet som den rene fantasi. Mange frygtede også, at den på sigt ville bringe Sinai i fare som en del af Egypten, og at et effektivt forsvar ville være umuligt med en kanal mellem hovedlandet og halvøen. Denne frygt blev til virkelighed, da Israel besatte Sinai i 1956 og igen i 1967.

Suezkanalen blev kolonimagternes guldgrube

Da kanalen åbnede i november 1869, var selskabet bag den i vidt omfang franskdomineret. Ifølge egyptiske historikere blev Egypten i 1875 tvunget til at overdrage hele sin ejerandel på 44 procent til Storbritannien for knap fire millioner pund for at kunne betale lidt tilbage på den enorme gæld, især til Storbritannien.

Det var et nationalt egyptisk traume og en påmindelse om, at deres korrupte ledere var i lommen på kolonimagterne, som nu kontrollerede selskabet bag Suezkanalen, der ellers var blevet bygget af egypterne.

Efter overdragelsen af ejerskabet den 25. november 1875 blev Det Internationale Suezkanalselskab, stiftet i 1858 af **Ferdinand de Lesseps,** ikke bare det selskab, der drev Suezkanalen, men faktisk en stat i den egyptiske stat.

Og mens kanalen udviklede sig til den rene guldgrube for Frankrig og i særdeleshed for Storbritannien, sank Egypten dybere ned i udenlandsk gæld, korruption og politisk kaos. Storbritannien så disse forhold som grobund for ustabilitet og en trussel mod sikringen af kanalen som strategisk mål og kunne ikke modstå den stigende fristelse til at besætte hele Egypten. Den britiske indblanding tog gradvist til og kulminerede med besættelsen i 1882.

Egypterne tolkede besættelsen som slet og ret et britisk forsøg på at holde fast i Suezkanalen for enhver pris. Med magtanvendelse og undertrykkelse lykkedes det at holde kanalen sikker under den lange tumultariske periode i Egypten og den arabiske verden fra 1890'erne og helt frem til begyndelsen af 1950'erne. Da begyndte Storbritanniens gyldne æra i Egypten for alvor at krakelere, da den egyptiske premierminister Mostafa Al-Nahas i 1951 besluttede at opsige en vigtig traktat med London, der var blevet indgået i **1936** efter en lang periode med generalstrejker over hele Egypten og en begyndende revolution mod den britiske besættelse. Egypterne var inspireret af palæstinensernes revolution i 1936 mod den britiske besættelse og briternes hjælp til den massive zionistiske indvandring til det daværende Palæstina.

På overfladen forekom traktaten, som London betegnede som en "allianceaftale", at være et tegn på, at Egypten var blevet fri for den britiske besættelse. Men i virkeligheden opretholdt Storbritannien kontrollen og beslutningsprocessen om stort og småt i Cairo.

Den 8. oktober 1951 indledte egypterne den anden revolution. Her forsøgte Storbritannien forgæves at bremse udviklingen med sine sædvanlige listige metoder, men briternes troværdighed var i bund. For egypterne var den destruktive britiske rolle i Palæstina, der kulminerede med oprettelsen af Israel og palæstinensernes **Al-Nakba,** stærkt medvirkende til deres beslutsomhed om at opnå reel selvstændighed og en øjenåbner for, hvilke planer Storbritannien havde for hele regionen.

Revolutionen tog til helt frem til den historiske dag den 23. juli 1952, da **De Frie Officerer** gennemførte det militærkup, der få dage senere tvang den korrupte kong Farouk til at abdicere. Egypten blev udråbt til republik den 18. juni 1953.

Frihed uden Suezkanalen

Alligevel holdt Storbritannien fast i Suezkanalen og antydede ved utallige lejligheder, at selskabets koncession, der efter planen først udløb i 1968, var "uopsigelig".

Da gik det op for Egypten, at kolonimagterne aldrig frivilligt ville give slip.

Alligevel prøvede den egyptiske regering at indgå en aftale om tilbagetrækning af samtlige britiske tropper fra Egypten og i særdeleshed kanalzonen. Den "lokkede" med en langtidsholdbar samarbejdsaftale med Storbritannien, der blev indgået den 19. oktober 1954. Aftalen handlede først og fremmest om de britiske troppers tilbagetrækning, men Egypten havde tre væsentlige mål for det fremtidige forhold til Vesten:

1. En reel afslutning på den britiske besættelse.
2. Vestlig hjælp til at opbygge en moderne egyptisk hær.

3. Det allervigtigste for Egypten: britisk og eventuelt amerikansk hjælp til at opføre **Aswandæmningen,** som var en gammel egyptisk drøm fra 1920'erne, der skulle sparke gang i en sand landbrugs- og industriel revolution.

Storbritannien indgik modvilligt aftalen, men ønskede sammen med Frankrig at bevare den økonomiske indflydelse på Suezkanalen gennem det internationale kanalselskab.

Da de sidste britiske tropper forlod Egypten i juni 1956, var der betydelig utilfredshed i Storbritannien med aftalen fra 1954. Egypten mente på sin side, at London ikke havde levet op til forventningerne om støtte til landets udvikling.

Det gjaldt særligt spørgsmålet om hjælpen til Den Store Dæmning. For Storbritannien mente nu, at der alligevel ikke var brug for den, da den gamle Aswandæmning på Nilen fra ca. 1902 var mere end tilstrækkelig for et land som Egypten.

Optakten til de tre landes krig mod Egypten

Da Israel indgik endnu en stor våbenaftale med Frankrig i maj 1956, ønskede Egypten at styrke sin egen hær. Egypten havde tidligere søgt hjælp hos Storbritannien og USA, der nu så sig selv som de naturlige arvtagere til kolonimagternes falmende magt i hele Mellemøsten. Men to ting kom i vejen:

1. Israels pres på begge lande for ikke at gennemføre aftalen med begrundelser som "det vil skade stabiliteten og styrke ubalancen i området".
2. Storbritanniens og Frankrigs stigende irritation over den tiltagende egyptiske indflydelse i Afrika, den arabiske verden og faktisk hele den tredje verden, hvor støtten til selvstændighedsbevægelserne var en hjørnesten i Gamal Abdel Nassers strategi. Og det kom til at ramme de to tidligere kolonimagter, både i og uden for Mellemøsten. Særligt Egyptens omfattende støtte til Algeriets frihedskamp var en torn i øjet på Frankrig.

Officielt erklærede Storbritannien og USA, at de ikke ønskede at medvirke til et våbenkapløb i Mellemøsten, selvom de ingen problemer havde med at bevæbne netop Israel.

Egypten havde allerede i 1955 indgået en aftale om køb af sovjetiske våben gennem Tjekkoslovakiet. Dermed havde Gamal Abdel Nasser åbnet døren for et militært samarbejde med **Sovjetunionen.**

I juli 1956 meddelte Storbritannien og USA, at de trak deres tidligere positive tilkendegivelser om økonomisk støtte til den ambitiøse egyptiske drøm om at bygge Aswandæmningen tilbage.

Endelig skulle Egypten tillade, at en international styrke bestående af britiske og franske tropper blev indsat for "at sikre den internationale skibsfart"

Kort tid efter stod det også klart, at Verdensbankens planlagte finansiering af projektet bortfaldt.

Den åbenlyse afvisning blev i Cairo opfattet som endnu et forsøg på at kvæle landets spirende håb om udvikling, fremgang og velstand. Egyptens svar kom prompte:

Den 26. juli holdt Gamal Abdel Nasser en ikonisk tale i Alexandria, hvor han tog Storbritannien, Frankrig og USA på sengen ved øjeblikkeligt at nationalisere Suezkanalselskabet for at kunne finansiere Aswandæmningen.

Egypten søgte herefter alternative muligheder for at finansiere det enorme projekt. Den sovjetiske økonomiske og tekniske hjælp blev først endeligt aftalt i 1958.

I den egyptiske film **"Nasser 56"** fra 1996 blev hele det intense forløb i tiden op til talen skildret i mindste detalje. Filmen slutter med krigens udbrud den 29. oktober 1956, da israelske styrker invaderede Sinai. To dage senere indledte Storbritannien og Frankrig luftangreb mod Egypten.

Egypten og kommentatorer i landet og i den arabiske verden var ikke i tvivl om, at krigen var aftalt spil mellem netop Israel, Storbritannien og Frankrig.

Den hemmelige plan bag angrebet

Deres mistanke viste sig at holde stik. Ugen før angrebet havde højtstående politiske og militære ledere fra de tre lande holdt et hemmeligt møde i den franske by Sèvres nær Paris. Mødet mundede ud i Sèvresprotokollen, der i syv punkter tilrettelagde krigen skridt for skridt. Spillet gik ud på, at Israel skulle angribe først. Derpå ville Storbritannien og Frankrig kræve en øjeblikkelig våbenhvile, og at begge lande trak deres tropper flere kilometer væk fra Suezkanalen. Endelig skulle Egypten tillade, at en international styrke bestående af britiske og franske tropper blev indsat for "at sikre den internationale skibsfart".

Egypten holdt stand, og Gamal Abdel Nasser blev en helt i Egypten, den arabiske verden og faktisk i hele Det Globale Syd.

Storbritannien og Frankrig led et **politisk og strategisk nederlag**, da de under pres fra blandt andre USA og Sovjetunionen blev tvunget til at standse deres angreb på Egypten. I FN's Sikkerhedsråd blokerede britiske og franske vetoer for en resolution om våbenhvile og tilbagetrækning. I stedet vedtog FN's Generalforsamling **resolutioner**, der krævede kampene indstillet og de udenlandske styrker trukket tilbage.

De britiske og franske tropper forlod Egypten i december 1956, mens Israel forhalede tilbagetrækningen helt til marts 1957.

På trods af det mislykkede felttog og ydmygelsen ved at blive tvunget til at trække sig tilbage fra Sinai "vandt" Israel på andre områder, da landet fik mulighed for at tage sig godt betalt. I form af våben, men også ved nærmest at få atomreaktoren i **Dimona foræret af Frankrig**.

Konflikten mellem Israel og dets arabiske naboer var langtfra afsluttet. Godt ti år senere kom en ny krig, der ramte Egypten, Syrien og Jordan. Denne gang blev Israel ikke tvunget til en tilsvarende tilbagetrækning. Israel havde i mellemtiden styrket sin position i USA, blandt andet gennem lobbygrupper som AIPAC og en fortælling om, at det var en "forsvarskrig".

Book os til et foredrag/oplæg

De sidste tre år har vi oplevet en enorm stigning i interessen for at lære mere om det historiske Palæstina. Det gælder ikke mindst skoleklasser og gymnasieelever over hele Danmark, hvor historisk mange har skrevet opgaver om Palæstina og/eller Palæstina/Israel, men også alt lige fra arbejdspladser til foreninger. Du kan booke os til et foredrag, et oplæg eller en debat ved at skrive til danpal@danpal.dk – det er gratis.

Har du betalt dit kontingent?

Vi har brug for din støtte for at kunne fortsætte foreningens vigtige oplysningsarbejde.

Foreningen kører på frivillig basis, så alle indkomne midler går ubeskåret til den palæstinensiske sags tjeneste.

Medlemskab koster kun 150kr. pr. år. For pensionister, arbejdsledige og unge under uddannelse er kontingentet kun 100 kr. pr. år.

Beløbet kan indsættes på giro *931-8119* eller overføres via netbank til: Reg. nr.: *0268*
Kontonr.: *000 931 8119*

Du kan også benytte Mobilepay nr. *65841* til alle former for overførsler og indbetalinger til foreningen.

Ønsker du at melde/afmelde nyhedsbrevet?

Find **meld/afmeld** knappen på hjemmesiden (under Medlemskab af DPV). Afmelding sker herefter automatisk.

Dansk Palæstinensisk Venskabsforening
Danish Palestinian Friendship Association | الدنماركية†الفلسطينية†الصداقة†جمعية
Dronningensgade 14 | DK-1420 København K, Denmark | Tel. +45 35 35 48 68 E-mail: danpal@danpal.dk | Websites: www.danpal.dk